

Försäkringsvillkor för TGL-KL

Innehållsförteckning

Bestämmelser för tjänstegrupplivförsäkring i KPA Livförsäkring AB (publ) (KPA Liv).....	4
Allmänna försäkringsvillkor Inledande bestämmelser	5
§1 Försäkringsvillkor och försäkringsbolag	5
§2 Vissa definitioner.....	5
§3 Försäkrad.....	6
§4 Förmånstagare	6
§5 Allmänt om försäkringsersättningarna.....	6
§6 Rätt till försäkringsersättning	6
Försäkringsskydd.....	7
§7 Inträde av försäkringsskydd	7
§8 Försäkringsskydd under anställning.....	7
§9 Efterskydd	8
§10 Försäkringsskydd vid bosättning utomlands.....	10
Försäkringsersättningar.....	11
§11 Begravningshjälp	11
§12 Grundbelopp	11

Tjänstegrupplivförsäkring för arbetstagare
hos kommuner och landsting med flera i
KPA Livförsäkring ab (publ). Gäller från och med
1 januari 2015.

§13 Barnbelopp	12
§14 Försäkringsersättning efter arbetstagare som fyllt 67 år...	12
§15 Försäkringsersättning efter arbetstagares make/maka eller sambo	12
Förfogande över försäkringen	14
§16 Förmånstagarförordnande.....	14
§17 Begränsningar i förfoganderätten	14
Utbetalning av försäkringsersättning m.m.	15
§18 Utbetalning	15
§19 Samordning	15
Övriga bestämmelser.....	16
§20 Krigsförhållanden.....	16
§21 Force majeure	16
§22 Rådgivande nämnd.....	16
§23 Tvister	16
Försäkringsavtalets giltighet, premier m.m.....	17
§24 Försäkringsavtalets giltighet.....	17
§25 Garanti.....	17
§26 Uppsägning av försäkringen	17
§27 Försäkringspremier.....	17
§28 Försummelse.....	18

Bestämmelser för tjänstegrupp- livförsäkring i KPA Livförsäkring AB (publ) (KPA Liv)

Införande av försäkringsvillkoren TGL-KL

Bestämmelserna utgör central överenskommelse träffad 1995-09-05 mellan Landstingsförbundet, Svenska Kommunförbundet och Svenska Kyrkans Församlings och Pastoratsförbund å den ena sidan, samt Svenska Kommunalarbetareförbundet, TCO-OF:s förbundsområde Allmän kommunal verksamhet, Hälso och Sjukvård och Lärare samt SACO-organisationerna samfällt (Agrifack, Akademikerförbundet SSR, Arkitektförbundet, Civilekonomernas Riksförbund, DIK-förbundet, Förbundet Sveriges Arbetsterapeuter, Ingenjörsförbundet, JUSEK, Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund, Lärarnas Riksförbund, SRAT, (SACOs tjänstemannaförbund), Svenska Kyrkans Personalförbund, Sveriges Civilingenjörsförbund, Sveriges farmaceutförbund, Sveriges Jägmästares och Forstmästares Riksförbund, Sveriges läkarförbund, Sveriges Naturvetarförbund, Sveriges Psykologförbund, Sveriges skolläraryrkesförbund, Sveriges Tandläkarförbund, Sveriges Universitetsläraryrkesförbund och Sveriges Veterinärförbund) å den andra.

Överenskommelse om ändringar i TGL-KL

Nedanstående parter enades 2015-03-16 om att försäkringsvillkor för TGL-KL ska ändras från och med 2015-01-01.

Arbetsgivarsidan

Sveriges Kommuner och Landsting samt Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation.

Arbetstagersidan

Svenska Kommunalarbetareförbundet, OFRs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård samt Läkare jämte i förbundsområdena ingående organisationer, Lärarförbundets och Lärarnas Riksförbunds Samverkansråd samt AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer.

Överenskommelsen innebär i huvudsak ändring av preskriptionstid.

För de försäkringsfall som inträffat före 2015-01-01 ska tidigare vid varje tidpunkt gällande bestämmelser för tjänstegrupplivförsäkring tillämpas.

Allmänna försäkringsvillkor

Inledande bestämmelser

§1 Försäkringsvillkor och försäkringsbolag

Mom.1

Tjänstegrupplivförsäkring för arbetstagare hos kommuner och landsting m.fl. – TGL-KL meddelas av KPA Livförsäkring AB (publ) (KPA Liv) enligt dessa bestämmelser (försäkringsvillkor).

Mom. 2

Bestämmelserna följer det kollektivavtal om TGL-KL som gäller mellan de centrala kommunala arbetsmarknadsparterna. Ändrar parterna bestämmelserna i kollektivavtalet, ska dessa försäkringsvillkor anses ändrade på motsvarande sätt, förutsatt att ändringen inte strider mot lag, KPA Livs bolagsordning eller medför ökad risk för KPA Liv.

§ 2 Vissa definitioner

a) **Arvsberättigat barn:** adoptivbarn eller biologiskt barn med arvsrätt efter avliden försäkrad.

Anmärkning 1

Med ett adoptivbarn menas också ett utländskt barn som arbetstagaren med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem i Sverige för vård och fostran i adoptionssyfte.

Anmärkning 2

Med barn menas barn i första led.

b) **Make/maka:** den som var gift med arbetstagaren då dödsfallet inträffade. Med make/maka jämställs registrerad partner enligt lagen (1994:1117) om registrerat partnerskap.

c) **Sambo:** den som enligt sambolagen (2003:376) var sambo med arbetstagaren då dödsfallet inträffade och varit detta sedan minst sex månader. Såväl arbetsta-

garen som sambon ska vid dödsfallet vara ogift och inte registrerad partner samt ha fyllt 18 år. Med sambo jämställs i detta avtal den som har rätt till efterlevandepension enligt AKAP-KL, KAP-KL, PFA 98/01 eller PA-KL 85.

Anmärkning 1

Enligt sambolagen menas med sambor två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll. Vid en prövning av ett samboförhållande enligt dessa bestämmelser ska, förutom längden av den tid samboförhållandet bestått, dessutom beaktas beroendeförhållande till arbetstagaren och varaktigheten av sådant beroendeförhållande, gemensam ekonomi samt om samborna har gemensamma barn och folkbokföringsadress. Det kan finnas särskilda skäl att bortse från kravet på gemensam folkbokföringsadress vid prövningen av samboförhållandet. Att samborna är folkbokförda på skilda adresser för att uppbära bostadsbidrag eller annan ekonomisk förmån är inte ett sådant särskilt skäl.

Anmärkning 2

Med ogift menas också frånskild och änka/änkling.

d) **Sysselsättningsgrad:** för anställningen fastställd omfattning av arbetstiden i förhållande till motsvarande heltidsanställd arbetstagares arbetstid.

Anmärkning 1

Om sysselsättningsgraden inte preciserats i arbetstagarens anställning eller faktiskt avvikit från vad som överenskommits, avgörs frågan om försäkringsskydd och försäkringsersättning utifrån en sysselsättningsgrad beräknad på grundval av den faktiska genomsnittsarbetstiden per vecka under anställningens sista tolv veckor. För sådan deltidsanställd städpersonal, som har okontrollerad arbetstid, samt för deltidsanställd vaktmästare bestäms försäkringsskyddet dock på grundval av årsarbetstiden och för säsonganställd arbetstagare med okontrollerad arbetstid på grundval av fullgjord arbetstid under senaste säsong.

Anmärkning 2

Finns inte föreskrivet en omfattning för en motsvarande heltidsanställd arbetstagares ordinarie arbetstid eller kan en sådan omfattning inte fastställas, avgörs frågan om försäkringsskydd och försäkringsersättning av KPA Liv efter Rådgivningsnämndens hörande.

Anmärkning 3

Har en arbetstagare samtidigt mer än en anställning som omfattas av TGL-KL ska arbetstagarens försäkringsskydd bedömas utifrån anställningarnas sammanlagda sysselsättningsgrad.

e) **Likvärdig tjänstegrupplivförsäkring:** tjänstegrupplivförsäkring eller annan av arbetsgivaren betald kapitalförsäkring som ger ett med TGL-KL jämförbart skydd till efterlevande.

§ 3 Försäkrad

Mom. 1

Försäkrad är på det sätt som framgår av försäkringsvillkoren

- en arbetstagare,
- en arbetstagares make/maka eller sambo (enligt §15).

Anmärkning

Som försäkrad anses inte en arbetstagare som i sin anställning hos arbetsgivaren omfattas av likvärdig tjänstegrupplivförsäkring.

Mom. 2

En försäkrad har rätt att själv förfoga över försäkringen som gäller på hans eller hennes liv genom förmånstagarförordnande enligt § 16. I fråga om denna rätt, förhållandet till borgenärerna och rätten till ersättning från försäkringen anses varje försäkrad som försäkringstagare. I andra frågor, som rör främst försäkringsavtalets ingående, ändring och upphörande samt premiebetalning och andra skyldigheter mot försäkringsbolaget, är arbetsgivaren försäkringstagare enligt försäkringsavtalslagen (2005:104).

Mom. 3

Den försäkrades rätt att förfoga över försäkringen framgår av §§16 och 17.

§ 4 Förmånstagare

Förmånstagare är den som på grund av ett förmånstagarförordnande enligt § 16 har rätt till försäkringsersättning enligt TGL-KL.

§ 5 Allmänt om försäkringsersättningarna

Mom. 1

Försäkringsersättning enligt TGL-KL kan utges som

- begravningshjälp,
- grundbelopp,
- barnbelopp.

Mom. 2

Försäkringsersättning utges med belopp som motsvarar det antal prisbasbelopp som anges i §§ 11–15 och utbetalas på sätt som framgår av §§ 18–19.

Med prisbasbelopp avses i försäkringsvillkoren det som enligt SFB gäller då dödsfallet inträffar.

§ 6 Rätt till försäkringsersättning

Rätt till försäkringsersättning föreligger då arbetstagaren vid dödsfallet har försäkringsskydd enligt §§ 7–10.

För arbetstagare som vid dödsfallet fyllt 67 år föreligger rätt till försäkringsersättning under de förutsättningar som anges i § 14.

Försäkringsskydd

§ 7 Inträde av försäkringsskydd

Mom. 1

För arbetstagare, vilken som arbetsför är anställd och avlönad hos arbetsgivaren när dennes försäkring träder i kraft, gäller försäkringsskyddet fr.o.m. tidpunkten för försäkringens ikraftträdande. För annan arbetstagare gäller försäkringsskyddet först fr.o.m. den dag han/hon som arbetsför börjar utföra avlönat arbete hos arbetsgivaren.

Mom. 2

Som arbetsför anses inte arbetstagare som är berättigad till mer än halv sjuk- eller aktivitetsersättning eller mer än halv sjukpenning enligt SFB.

Arbetstagare som inte är arbetsför kan ändå medges försäkringsskydd, om KPA Liv finner att särskilda skäl föreligger.

Anmärkning 1

Med sjuk- och aktivitetsersättning avses för tid före 2003-01-01 istället för tidspension och/eller sjukbidrag.

Anmärkning 2

Arbetstagare med allvarlig sjukdom, som arbetat kortare tid mellan två sjukskrivningsperioder, anses inte därigenom ha fullgjort anställning som arbetsför.

§ 8 Försäkringsskydd under anställning

Mom. 1

Sedan försäkringsskydd inträtt för arbetstagaren gäller skyddet – med de undantag som nedan nämns – under den tid av försäkringens giltighet, som arbetstagaren före fyllda 67 år är fortsatt anställd och avlönad av arbetsgivaren.

Mom. 2

Försäkringsskydd gäller inte under tid, då arbetstagaren är frånvarande från arbetet utan att bestämmelserna i mom. 3 eller 4 är tillämpliga.

Vid återinträde i arbete betraktas arbetstagaren i sådant fall som anställd på nytt.

Mom. 3

Är arbetstagaren frånvarande från arbetet, varar försäkringsskyddet om frånvaron har någon av följande orsaker.

a) Arbetsoförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall. Försäkringsskyddet omfattar även tid då arbetstagaren uppbär rehabiliteringspenning.

Anmärkning

Arbetsoförmågan ska styrkas genom intyg från Försäkringskassan. Kan sådant intyg inte uppvisas, ska arbetsoförmågan styrkas genom annan bevisning som KPA Liv finner likvärdig.

b) Ledighet då föräldrapenning, tillfällig föräldrapenning eller havandeskapspenning utges.

c) Ledighet enligt lagen om arbetstagares rätt till ledighet för utbildning, om arbetstagaren uppbär studiestöd enligt studiestödslagen eller utan att uppbära sådant studiestöd deltar i undervisning vid sådan skola eller utbildning som anges i bilaga till studiestödsförordningen.

Försäkringsskyddet gäller i detta fall under lika många veckor som arbetstagaren vid ledighetens början har varit anställd hos arbetsgivaren under de senaste två åren.

d) Ledighet utan lön för facklig utbildning eller fackligt förtroendeuppdrag, dock längst under sex månader.

e) Annan ledighet som är godkänd av arbetsgivaren.

f) Permittering.

g) Avstängning.

h) Arbetsuppehåll i samband med arbetskonflikt till följd av lovlig stridsåtgärd.

Anmärkning till mom. 3

Tid då arbetstagaren är borta från arbetet på grund av arbetsuppehåll under lov och ferier räknas inte som frånvaro från arbetet.

Mom. 4

Är arbetstagaren frånvarande från arbetet utan att mom. 3 är tillämpligt och arbetstagaren varit anställd hos arbetsgivaren under en sammanhängande period av 12 månader omedelbart före sista arbetsdagen och därvid såsom arbetsför fortlöpande utfört arbete under 12 av de 13 sista veckorna, varar försäkringsskyddet för arbetstagaren under sex månader räknat från sista arbetsdagen.

Anmärkning 1

Vid bestämningen av "sista arbetsdagen" beaktas endast arbetsperiod som varat sammanlagt minst fem arbetsdagar.

Anmärkning 2

Försäkringsskydd enligt ovan ska inräknas i den tid som avses i mom.3 c).

Mom. 5

Arbetstagare med återkommande tidsbegränsade anställningar vilken som arbetsför utfört arbete med en genomsnittlig sysselsättningsgrad om minst 20 procent under en sammanhängande period av 12 veckor omedelbart före dödsfallet, ska anses som fortsatt anställd och avlönad av arbetsgivaren under sådan period.

Mom. 6

För lärare och med lärare i arbetstidshänseende jämförlig arbetstagare anställd för termin eller del av termin gäller följande bestämmelser.

a) Den som innehar anställning i slutet av höstterminen, ska anses vara fortsatt anställd även under den närmast följande julferien.

b) Vid skola där ferietiden under sommaren är längre än vid grundskolan, ska för arbetstagare vars anställning upphör vid slutet av vårterminen, anställningen anses fortsätta det antal dagar varmed nämnda ferietid överstiger motsvarande ferietid vid grundskolan.

Anmärkning

För skolor vid vilka ferier inte förekommer ska vad här sägs om ferietid i stället gälla motsvarande kursfri tid.

Mom. 7

Arbetstagare som är anställd med en sysselsättningsgrad på mindre än 20 procent, har försäkringsskydd endast under dag då arbetstagaren utfört arbete.

Anmärkning

Försäkringsskyddet enligt detta moment gäller för arbetstagaren även under färd till arbetsplatsen.

§ 9 Efterskydd

Mom. 1

För en arbetstagare som har försäkringsskydd enligt §8 då anställningen upphör, gäller – oavsett om försäkringsavtalet därefter hävs – försäkringsskydd efter anställningen (efterskydd).

Skyddet gäller – under förutsättning att anställningen hade en sysselsättningsgrad på minst 20 procent – längst till den dag då arbetstagaren fyller 67 år.

Mom. 2

Allmänt efterskydd gäller för en arbetstagare som varit anställd hos arbetsgivaren under en sammanhängande period av 12 månader omedelbart före sista arbetsdagen och som arbetsför då utfört arbete under 12 av de sista 13 veckorna. Skyddet varar för arbetstagaren under sex månader räknat från sista arbetsdagen.

Anmärkning 1

För att bestämma vad som är "sista arbetsdagen" beaktas endast arbetsperiod som varat sammanlagt minst fem arbetsdagar.

Anmärkning 2

Försäkringsskydd enligt ovan ska inräknas i den tid som menas i mom.3 a), b) och c) nedan.

Mom. 3

Särskilt efterskydd gäller, förutsatt att arbetstagaren då anställningen upphör har varit anställd minst fem dagar i följd hos arbetsgivaren, i följande fall.

a) Under tid med **arbetslöshet** efter det att anställningen har upphört, om arbetstagaren allt sedan dess söker arbete.

Anmärkning 1

Att arbetstagaren genom att söka arbete stått till arbetsmarknadens förfogande ska styrkas genom intyg från offentlig arbetsförmedling eller arbetslöshetskassa. Kan sådant intyg inte uppvisas, ska arbetslösheten styrkas genom annan bevisning som KPA Liv finner likvärdig.

Anmärkning 2

Lärare och med lärare i arbetstidshänseende jämförlig arbetstagare anställd för termin eller del av termin (motsvarande kurstid) anses ha sökt arbete för honom/henne gällande ferietid (kursfri tid) även om formell ansökan inte gjorts.

b) Under tid med **ny anställning** där arbetsgivaren inte tecknat likvärdig tjänstegrupplivförsäkring, då anställningen tillträdades omedelbart efter det att den tidigare anställningen har upphört eller under tid som avses i a).

c) Under tid då arbetstagaren uppbär **hel föräldrapenning** enligt SFB.

Särskilt efterskydd enligt a), b) och c) gäller längst under lika lång tid som arbetstagaren varit anställd under en period av två år närmast före den tidpunkt

då anställningen upphör. Vid beräkning av skyddets omfattning ska inräknas tid med allmänt efterskydd enligt mom. 2.

Anmärkning 1

I anställningstid medräknas inte kalendervecka under vilken arbetstagaren varit anställd mindre än fem dagar hos samme arbetsgivare, varit permitterad hela veckan eller varit ledig enligt § 8 mom. 3 c).

Anmärkning 2

För en arbetstagare anställd med en sysselsättningsgrad på minst 40 procent medräknas inte kalendervecka under vilken han/hon tidigare varit anställd med en sysselsättningsgrad under 40 procent. För en arbetstagare anställd med en sysselsättningsgrad på minst 20 procent men inte 40 procent, medräknas inte kalendervecka under vilken han/hon tidigare varit anställd med en sysselsättningsgrad under 20 procent.

Anmärkning 3

Har arbetstagaren varit anställd i flera perioder, ska det särskilda efterskyddet gälla under så lång tid, som den sammanlagda anställningstiden inom de två åren överskjuter mellanliggande perioder. Då bortses från tid under vilken arbetstagaren haft försäkringsskydd enligt d).

d) Under tid då arbetstagaren har rätt till minst tre fjärdedels sjuk- eller aktivitetsersättning eller i annat fall är **arbetsoförmögen** på grund av sjukdom eller olycksfall, förutsatt att arbetsoförmågan respektive rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning föreligger då anställningen upphör eller uppstår under tid då efterskydd gäller enligt a), b), c) eller mom. 2.

Anmärkning

Arbetsoförmågan ska styrkas genom intyg från Försäkringskassan. Kan sådant intyg inte uppvisas, ska arbetsoförmågan styrkas genom annan bevisning som KPA Liv finner likvärdig. Med sjuk- eller aktivitetsersättning menas för tid före den 1 januari 2003 i stället förtidspension och/eller sjukbidrag.

e) Under tid då arbetstagaren uppbär **avtals- eller tjänstepension** enligt kommunala avtal.

Anmärkning 1

Med ovan nämnda pensionsbestämmelser jämföres andra pensionsbestämmelser som KPA Liv finner likvärdiga.

§ 10 försäkringsskydd vid bosättning utomlands

Försäkringsskydd enligt § 8 vid ledighet utan rätt till avlöningsförmån eller enligt § 9 mom. 3 träder ur kraft, om arbetstagaren bosätter sig eller vid avgången var bosatt utomlands. KPA Liv kan, om skäl föreligger, medge undantag från tillämpningen av denna paragraf.

Anmärkning

Försäkringsskydd medges dock - utan hinder av ovanstående - vid bosättning i annat EU/EES-land, förutsatt att arbetstagaren där inte omfattas av likvärdig tjänstegrupplivförsäkring.

Försäkringsersättningar

§ 11 Begravningshjälp

Mom. 1

Begravningshjälp utges med 0,50 prisbasbelopp om den avlidne/avlidna arbetstagaren vid dödsfallet inte fyllt 67 år.

Mom. 2

Avlider arbetstagare som avses i §9 mom. 3 e) och som efterlämnar make/maka, sambo eller barn, utges begravningshjälp med 0,50 prisbasbelopp eller med vad som skulle ha utgivits som grundbelopp om den avlidne intill dödsfallet kvarstått i sin senast innehavda anställning, dock högst med ett belopp motsvarande 1,00 prisbasbelopp.

§ 12 Grundbelopp

Mom. 1

Grundbelopp – enligt mom. 2 – betalas ut om den avlidne arbetstagaren efterlämnar

a) make/maka,

b) sambo, eller

c) arvsberättigat barn under 20 år.

Avlider en arbetstagare som menas i §9 mom. 3 e) utbetalas dock inte grundbelopp.

Mom. 2

Grundbeloppet betalas ut med det antal prisbasbelopp som framgår av grundbeloppstabellen nedan med hänsyn till den avlidne arbetstagarens ålder. Var den avlidne anställd med en sysselsättningsgrad som var minst

- 40 procent, tillämpas kolumn A,
- 20 men inte 40 procent, tillämpas kolumn B.

Grundbeloppstabell

Den försäkrades ålder vid dödsfallet	Kolumn A (antal prisbasbelopp)	Kolumn B (antal prisbasbelopp)
54 år eller yngre	6,00	3,00
55 år	5,50	2,75
56 år	5,00	2,50
57 år	4,50	2,25
58 år	4,00	2,00
59 år	3,50	1,75
60 år	3,00	1,50
61 år	2,50	1,25
62 år	2,00	1,00
63 år	1,50	0,75
64 men inte 67 år	1,00	0,50

Mom. 3

Efterlämnar den avlidne

a) make/maka eller sambo och gemensamt arvsberättigat barn under 17 år, eller

b) endast barn av vilka minst ett är arvsberättigat barn under 17 år,

utbetalas dock alltid grundbelopp, som om den avlidne/avlidna vid dödsfallet var 54 år eller yngre.

Mom. 4

Efterlämnar den avlidne som närmast anhörig endast arvsberättigat barn som fyllt 20 år utges hälften av i tabellen angivna grundbelopp, dock lägst 0,50 prisbasbelopp.

§ 13 Barnbelopp

Mom. 1

Barnbelopp betalas ut om den avlidne arbetstagaren vid dödsfallet inte fyllt 67 år, samt efterlämnar arvsberättigat barn under 20 år eller, om varken sådant barn eller make/maka/sambo finns, arvsberättigat syskon under 20 år, under förutsättning att sådant syskon inte har föräldrar som lever.

Avlider en arbetstagare som menas i § 9 mom. 3 e) utbetalas dock inte barnbelopp.

Mom. 2

För varje barn eller syskon utbetalas barnbelopp med det antal prisbasbelopp som framgår av barnbeloppstabellen nedan med hänsyn till barnets/syskonets ålder. Var den avlidne anställd med en sysselsättningsgrad som var minst

- 40 procent, tillämpas kolumn A,
- 20 men inte 40 procent, tillämpas kolumn B.

Barnbeloppstabell

Barnets/ syskonets ålder vid försäkrings- fallets (dödsfal- lets) inträffande	Kolumn A (antal pris- basbelopp)	Kolumn B (antal pris- basbelopp)
Inte fyllt 17 år	2,00	1,00
Fyllt 17 men inte 19 år	1,50	0,75
Fyllt 19 men inte 20 år	1,00	0,50

§ 14 Försäkringsersättning efter arbetstagare som fyllt 67 år

Har arbetstagare som vid dödsfallet fyllt 67 år kvarstått i anställningen, kan KPA Liv efter prövning av anställningens varaktighet och andra till ärendet hörande omständigheter medge att försäkringsersättning ska utges enligt vad nedan sägs.

a) Om arbetstagaren vid dödsfallet inte fyllt 70 år,

- den försäkringsersättning som med hänsyn till arbetstagarens anställningsförhållanden, efterlevande m.m. skulle ha utgivits om arbetstagaren vid dödsfallet hade fyllt 66 men inte 67 år eller

b) om arbetstagaren vid dödsfallet fyllt 70 år,

- begravningshjälp med 0,50 prisbasbelopp.

§ 15 Försäkringsersättning efter arbetstagares make/maka eller sambo

Mom. 1

Avlider försäkrad arbetstagares make/maka eller sambo utges begravningshjälp med 0,50 prisbasbelopp, förutsatt att samtliga villkor enligt nedan är uppfyllda vid dödsfallet:

- Varken arbetstagaren eller den avlidne/avlidna har fyllt 70 år.
- Om arbetstagaren har fyllt 67 år och KPA Liv i händelse av arbetstagarens eget dödsfall, skulle ha funnit att försäkringsbelopp efter honom/henne bort utgå enligt § 14.
- Den avlidne/avlidna inte, alltsedan den tidpunkt då försäkringsskydd inträdde för arbetstagaren, erhållit sjuk- eller aktivitetsersättning, livränta eller sjukpenning enligt socialförsäkring eller motsvarande förmån. Med motsvarande förmån avses även trygghetsförsäkring vid arbetsskada.

Anmärkning

Med sjuk- och aktivitetsersättning avses för tid före 2003-01-01 istället för tidspension och/eller sjukbidrag.

- Den avlidne/avlidna och arbetstagaren hade gemensamt – eller en av dem hade – hemmaboende barn under 17 år.
- Arbetstagaren var anställd med en sysselsättningsgrad på minst 40 procent eller på grund av sådan anställning omfattades av efterskydd enligt § 9 mom. 1, 2, 3 a) – d).

Mom. 2

För varje barn under 17 år enligt ovan utges dessutom barnbelopp med 1,00 prisbasbelopp.

Mom. 3

Begravningshjälp och barnbelopp enligt denna paragraf kan efter KPA Livs prövning utges, om arbetstagaren avlidit före maken/makan eller sambon till följd av olycksfall, epidemi eller liknande händelse, som förorsakat också makens/makans eller sambons död.

Mom. 4

Begravningshjälp och barnbelopp enligt denna paragraf ska inte utges om förmån utfaller från tjänstegrupplivförsäkring som den avlidne omfattats av i anställning, sysselsättning eller uppdrag. Motsvarande gäller i de fall försäkringsersättning med anledning av dödsfallet utfaller enligt en likvärdig tjänstegrupplivförsäkring.

Förfogande över försäkringen

§ 16 Förmånstagarförordnande

Mom. 1

En försäkrad ska anses ha gjort förmånstagarförordnande enligt mom. 2, men kan när som helst ändra förordnandet på sätt som anges i mom. 3.

Mom. 2

Standardförordnande

Förmånstagare till **grundbelopp** är i nämnd ordning

a) make/maka eller registrerad partner

- till hela beloppet med oinskränkt äganderätt.

Anmärkning

Om det pågår mål om äktenskapsskillnad mellan makarna, eller mål om upplösning av partnerskapet, gäller förordnandet till förmån för maken/makan, eller den registrerade partnern, endast om detta uttryckligen angetts i anmälan om särskilt förmånstagarförordnande enligt mom. 3.

b) sambo

- till halva beloppet om även barn som avses i punkt c) nedan efterlämnas,
- till hela beloppet i annat fall.

c) arvsberättigat barn

- till halva beloppet om även sambo som avses i punkt b) ovan efterlämnas.
- till hela beloppet i annat fall.

Anmärkning 1

Efterlämnas utom arvsberättigat barn även bröstarvinge till avlidet barn anses förordnandet innebära att det på barnen fallande försäkringsbeloppet ska fördelas enligt bestämmelserna i 14 kap. 6 § försäkringsavtalslagen (2005:104).

Anmärkning 2

Särkullbarn till avliden man kan vara förmånstagarare endast om det före försäkringsfallet är antecknat i hans personakt eller är känt för KPA Liv före KPA Livs beslut om utgivande av grundbelopp. Vad som här sägs gäller dock inte barn som före 1970 hade arvsrätt efter sin far.

Förmånstagare till varje **barnbelopp** är det barn eller syskon som beloppet avser.

Förmånstagare till **begravningshjälp** är den avlidnes/avlidnas dödsbo.

Mom. 3

Särskilt förmånstagarförordnande

En försäkrad kan när som helst ändra standardförordnandet eller särskilt förmånstagarförordnande. Detta görs genom egenhändigt undertecknad anmälan till KPA Liv, lämpligen på blankett som kan fås av KPA Liv. Det nya förordnandet gäller inte barnbelopp eller begravningshjälp, om inte detta har angetts särskilt.

Mom. 4

En förmånstagares rätt enligt förmånstagarförordnande bestäms av svensk lag.

Mom. 5

Har förmånstagaren rätt till förmåner även från annan likvärdig tjänstegrupplivförsäkring ska förmånsbelopp jämkas i enlighet med vad som framgår av § 19.

§ 17 Begränsningar i förfoganderätten

Försäkringstagaren har inte rätt att förfoga över försäkringen genom överlåtelse, pantsättning eller genom att gentemot förmånstagaren förbinda sig att inte ändra eller återkalla gjort förmånstagarförordnande.

Utbetalning av försäkringsersättning m.m.

§ 18 Utbetalning

Mom. 1

Den som vill göra anspråk på försäkringsersättning ska sända dödsfallsanmälan till KPA Liv på av KPA Liv fastställd blankett. Dessutom ska, utan kostnad för KPA Liv, de handlingar och uppgifter i övrigt som behövs för bedömning av rätten till ersättning sändas till KPA Liv.

Anmärkning

Arbetsgivaren ska lämna de efterlevande och KPA Liv biträde vid utredning av inträffat försäkringsfall.

Mom. 2

Rätten till försäkringsersättning upphör om den som gör anspråk på ersättning inte väcker talan mot KPA Liv inom tio år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde. Med förhållande avses de förutsättningar i försäkringsavtalet och försäkringsvillkoren som måste vara uppfyllda för att rätt till ersättning ska föreligga. Preskriptionstiden börjar löpa när rätt till ersättning från försäkringen föreligger. Den som framställt sitt anspråk till KPA Liv inom den tid som anges här, har dock alltid minst sex månader på sig att väcka talan mot KPA Liv från den dag KPA Liv har förklarat sig tagit slutlig ställning till anspråket.

Mom. 3

Försäkringsersättning betalas ut som ett engångsbelopp när KPA Liv utrett inträffat försäkringsfall. I avräkning på den slutliga ersättningen görs delutbetalning, om den som gör anspråk på försäkringsersättningen uppenbarligen har rätt till åtminstone ett visst belopp.

Mom. 4

Har försäkringsersättning inte betalats ut inom tre månader från den dag dödsfallsanmälan inkommit till KPA Liv betalas ränta på beloppet från nämnda dag enligt räntelagen.

Anmärkning

Ränta utbetalas inte för tid då KPA Liv inte verkställt utbetalning med anledning av att sådan information som bolaget finner nödvändig saknats beträffande förmånstagarens förhållanden. Omständigheterna ska i sådant fall redovisas för Rådgivningsnämnden för TGL-KL.

Mom. 5

Då en förmånstagare till försäkringsersättning inte är svensk medborgare eller inte är bosatt i Sverige, har KPA Liv rätt att vid utbetalning av försäkringsersättningen ställa de villkor för dess lyftande, som försäkringsbolaget anser nödvändiga för att uppfylla försäkringens syfte. Om KPA Liv finner att det saknas anordningar som tillgodoser skyddssyftet, har försäkringsbolaget rätt att betala ut försäkringsersättning till förmånstagaren genom insättning på ett räntebärande konto.

§ 19 Samordning

Mom. 1

Har arbetstagare mer än en anställning/sysselsättning eller uppdrag som omfattas av likvärdig tjänstegrupplivförsäkring utges högst det försäkringsbelopp vartill arbetet berättigat om det utförts hos en arbetsgivare.

Mom. 2

Försäkringsskydd vid frånvaro under försäkringsgrundande anställningstid gäller inte under tid arbetstagaren genom annan anställning/sysselsättning eller uppdrag omfattas av likvärdig tjänstegrupplivförsäkring.

Mom. 3

Efterskydd gäller inte under tid som arbetstagaren har försäkringsskydd i annan anställning/sysselsättning eller uppdrag som omfattas av likvärdig tjänstegrupplivförsäkring.

Övriga bestämmelser

§ 20 Krigsförhållanden

Mom. 1

Lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m. gäller vid krigsförhållanden som avses i lagen. KPA Liv är dock fritt från ansvar (krigsansvarighet) som där menas, vad gäller försäkringsavtal som tecknats efter, eller inom tre månader före, det råder sådana förhållanden som enligt lagen är krigsförhållanden.

Mom. 2

KPA Liv är också fritt från ansvar, vid och i samband med andra krigsförhållanden än vad som menas i ovan nämnd lag, vad gäller en försäkringstagares dödsfall som

a) inträffar under vistelse utom Sverige inom område där krigsförhållande råder och dödsfallet antingen inträffar vid deltagande i kriget, eller i annat fall kan anses bero på kriget, eller

b) inträffar inom ett år efter vistelse inom sådant område och kan anses bero på kriget.

§ 21 Force majeure

Om utbetalning eller utredning rörande försäkringsfall fördröjs på grund av krig, politiska oroligheter, myndighets åtgärd, stridsåtgärd i arbetslivet eller liknande är varken KPA Liv eller arbetsgivaren ansvarig för förlust som härigenom kan uppkomma för den som äger rätt till försäkringsersättning.

§ 22 Rådgivande nämnd

Mom. 1

Rådgivningsnämnden för TGL-KL fungerar som ett rådgivande organ åt KPA Liv vid tolkning och tillämpning av dessa försäkringsvillkor.

Anmärkning

Ledamöter till Rådgivningsnämnden för TGL-KL utses på sätt som anges i § 23 mom. 3.

Mom. 2

På begäran av part i försäkringsavtal eller av den som gör anspråk på försäkringsersättning ska fråga som rör tolkning eller tillämpning av dessa försäkringsvillkor underställas Rådgivningsnämnden för TGL-KL för utlåtande. Sådant begäran görs genom anmälan till KPA Liv.

§ 23 Tvister

Mom. 1

Vid tvist om tolkning eller tillämpning av dessa försäkringsvillkor ska den som vill göra anspråk på försäkringsersättning – och önskar fullfölja ärendet – hänskjuta tvisten till Skiljenämnden för TGL-KL genom att skriftligen till KPA Liv påkalla skiljedom. Till skiljenämnd hänskjuten tvist avgörs med bindande verkan slutligt av skiljenämnden. Före avgörandet ska tvistefrågan ha behandlats i Rådgivningsnämnden för TGL-KL.

Mom. 2

Skiljedom ska vara meddelad inom ett år räknat från den dag då skiljeförfarande påkallats, såvida inte parterna i tvisten enas om annan tidsfrist.

Mom. 3

Skiljenämnden för TGL-KL är en fast skiljenämnd med sju ledamöter. Till nämnden utser Sveriges Kommuner och Landsting tre, Svenska Kommunalarbetareförbundet en och övriga arbetstagarpartier i detta avtal gemensamt två. Ordföranden – den sjunde ledamoten – utses gemensamt av de organisationer som utsett övriga ledamöter. För ordföranden och varje övrig ledamot utses en ersättare i samma ordning. Ersättaren har att inträda i nämnden vid förfall för ledamoten.

Försäkringsavtalets giltighet, premier m.m.

§ 24 Försäkringsavtalets giltighet

Försäkringsavtal om tjänstegrupplivförsäkringen TGL-KL tecknas genom anmälan till KPA Liv av en arbetsgivare som genom kollektivavtal är skyldig att teckna och vidmakthålla sådan försäkring. Tiden för KPA Livs ansvar samt försäkringsavtalets giltighet räknas från och med den dag då arbetsgivaren blev bunden av kollektivavtalet.

Försäkringsavtalet gäller tills vidare.

§ 25 Garanti

Är arbetsgivaren genom kollektivavtal skyldig att teckna och vidmakthålla tjänstegrupplivförsäkringen TGL-KL hos KPA Liv men försummat detta och har arbetstagaren arbetat inom kollektivavtalets tillämpningsområde, utges – vid försäkringsfall – försäkringsersättning i samma utsträckning som om försäkringsavtal träffats och varit gällande.

§ 26 Uppsägning av försäkringen

Mom. 1

Ett försäkringsavtal kan inte sägas upp av någon part så länge arbetsgivaren är bunden av ett kollektivavtal som medför en skyldighet att teckna och vidmakthålla TGL-KL hos KPA Liv.

Mom. 2

Om arbetsgivaren inte är bunden av ett sådant kollektivavtal som menas i mom. 1 gäller en uppsägningstid för arbetsgivaren och KPA Liv av tre kalendermånader. Föreligger särskilda skäl kan KPA Liv medge en kortare uppsägningstid.

Mom. 3

Om arbetsgivaren inte är bunden av ett sådant kollektivavtal som menas i mom. 1, upphör – vid utebliven inbetalning av försäkringspremie – försäkringsavtalet att gälla en månad efter det att KPA Liv sänt uppsägningen till arbetsgivaren.

§ 27 Försäkringspremier

Mom. 1

Arbetsgivaren betalar försäkringspremie för de arbetstagare som omfattas av försäkringsavtalet.

Mom. 2

I nedanstående bestämmelser menas med:

- **Årslönesumma:** den totala lönesumman för ett kalenderår för de arbetstagare hos arbetsgivaren, vilka omfattas av försäkringen.
- **Försäkringsår:** det kalenderår eller del av ett kalenderår som premiedebiteringen avser.
- **Uppgiftsår:** det kalenderår som närmast föregår året före försäkringsåret.
- **Premiesats:** ett procenttal, som fastställs av KPA Liv för försäkringsåret före dess ingång, gällande lika för alla arbetsgivare och arbetstagar­kategorier.

Mom. 3

Årslönesumman beräknas och redovisas av arbetsgivaren enligt KPA Livs anvisningar. Arbetsgivaren är skyldig att ge KPA Liv också andra uppgifter, som KPA Liv anser nödvändiga för premieberäkningen. Genom försäkringsavtalet ska arbetsgivaren anses ha medgivit att Skatteverket låter KPA Liv få ta del av dennes arbetsgivaruppgift.

Om arbetsgivaren inte lämnar eller inte kan lämna uppgift om årslönesumman, får KPA Liv fastställa premien med ledning av vad som försäkringsbolaget känner till eller får anta som rimligt om arbetsgivarens verksamhet.

Årslönesumman för uppgiftsåret kan jämkas, uppåt eller nedåt, om den på grund av ändrad omfattning av arbetsgivarens verksamhet kommer att avvika väsentligt från den förväntade årslönesumman för försäkringsåret.

Mom. 4

Försäkringspremien för försäkringsåret beräknas genom multiplikation av premiesatsen för detta år och årslönesumman för uppgiftsåret.

I de fall, där försäkringen på grund av försäkringsavtalets ikraftträdande eller upphörande gäller under en del av försäkringsår, tas för sådant år ut försäkringspremie för det antal kalendermånader försäkringen ska gälla.

Mom. 5

KPA Liv har rätt att

a) besluta om premiedifferentiering i form av särskilt kostnadstäckningstillägg för sådana försäkringsavtal, som omfattar ett relativt litet antal arbetstagare och som till följd av detta förorsakar ökade administrationskostnader,

b) debitera en minsta premie baserad på en årslönesumma av två gånger det prisbasbelopp som gäller för försäkringsåret jämte av KPA Liv beslutat kostnadstäckningstillägg, och

c) ändra debiterad premie om redovisad årslönesumma för uppgiftsåret är felaktig eller om årslönesumman på grund av ökning eller minskning av arbetsgivarens verksamhet under försäkringsåret skulle korrigerats under förutsättning dels att KPA Liv fått kännedom om felaktigheten eller korrigeringen före september månads utgång försäkringsåret, dels att rättelsen innebär en ändring med antingen minst 0,25 prisbasbelopp eller minst 25 procent.

Mom. 6

Vid krigsförhållanden, som avses i lagen (1999:890) om försäkringsverksamhet under krig eller krigsfara m.m., gäller lagens bestämmelser för KPA Livs rätt att få ta ut tilläggspremier (krigspremier).

Mom. 7

Försäkringspremien betalas av arbetsgivaren och är förfallen till betalning

a) i de fall då försäkringen är gällande vid ingången av det år försäkringspremien avser, den 1 januari samma år, och

b) i övriga fall, den dag efter försäkringens ikraftträdande som KPA Liv bestämmer.

Försäkringspremien ska betalas inom en månad efter verkställd debitering.

§ 28 Försummelse

Mom. 1

Har arbetsgivare inte betalt försäkringspremien i rätt tid åligger det denne att till KPA Liv betala

a) förfallen försäkringspremie,

b) ränta enligt räntelagen, och

c) indrivningskostnader.

Mom. 2

Har arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är skyldig att teckna försäkring, inte gjort detta från i kollektivavtalet angiven tidpunkt, åligger det denne att till KPA Liv betala

a) försäkringspremie från den dag från vilken försäkring enligt kollektivavtal skulle ha tecknats,

b) ränta enligt räntelagen, och

c) indrivningskostnader.

Mom. 3

Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är förpliktigad därtill, att teckna försäkring hos KPA Liv, äger Rådgivningsnämnden för TGL-KL vid vite av belopp som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att fullgöra sina skyldigheter enligt kollektivavtalet inom av nämnden angiven tid.

Fråga om utdömande av förfallet vite avgörs av Skiljenämnden för TGL-KL. Utdömt vite tillfaller KPA Liv.

KPA Pension är det ledande pensionsbolaget inom kommunsektorn. Sedan starten 1922 har vi erbjudit våra kunder konkurrenskraftiga pensions- och försäkringslösningar. KPA Pension är också pensionsbolaget som tänker ett steg längre. Vi vill ge våra kunder en trygg pension i en hållbar framtid och tar därför ett aktivt samhällsansvar.

KPA Pension har idag hand om pensionen för cirka en miljon anställda inom kommun, landsting, region, kommunalförbund, kommunförbund och kommunala företag. Vi ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av Sveriges Kommuner och Landsting.

